T072 BL 2 (132) Vấn Đề Tỳ Kheo Bị Bịnh-Nêu Dẫn Về Phẩm Tạp Tụng Và Oai Nghi

Tạng Luật (Linh Sơn Pháp Bảo)

VAÁN ÑEÀ TYØ KHEO BÒ BEÄNH Khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, noùi roäng nhö treân. Phaät baûo A-

- OÂng haõy laáy caùi khoùa cöûa laïi ñaây, Nhö Lai muoán ñi thanh tra phoøng cuûa chö Taêng. A-nan ñaùp: - Laønh thay Theá Toân. Roài thaày caàm caùi khoùa cöûa ñi theo sau Theá Toân. Ñoaïn Theá Toân ñi ñeán moät caên phoøng bò hö naùt, thaáy coù moät Tyø-kheo bò beänh, naèm treân phaân tieåu, khoâng theå ñöùng daäy noåi. Phaät beøn hoûi: - Naøy Tyø-kheo! Khí löïc oâng nhö theá naøo? Côn ñau taêng hay giaûm? - Baïch Theá Toân! Côn ñau chæ coù taêng maø khoâng giaûm. - Hoâm nay coù aên ñöôïc khoâng? - Khoâng ñöôïc, baïch Theá Toân! - Hoâm qua aên coù ñöôïc khoâng? - Khoâng ñöôïc, baïch Theá Toân! - Hoâm kia aên coù ñöôïc khoâng? - Cuõng khoâng ñöôïc, baïch Theá Toân! Con khoâng ñöôïc aên nay ñaõ baûy ngaøy. - Coù thöùc aên maø khoâng aên ñöôïc hay khoâng coù thöùc aên neân khoâng aên? - Khoâng coù thöùc aên, baïch Theá Toân! - ÔÛ ñaây, coù Hoøa thöôïng cuûa oâng khoâng? - Khoâng coù, baïch Theá Toân! - Coù ñoàng Hoøa thöôïng khoâng? - Khoâng coù, baïch Theá Toân! - Coù thaày giaùo thoï khoâng? - Khoâng coù, baïch Theá Toân! - Coù ñoàng thaày giaùo thoï khoâng? - Khoâng coù, baïch Theá Toân! - Phoøng beân caïnh khoâng coù Tyø-kheo sao? - Baïch Theá Toân! Vì con hoâi thoái, hoï khoâng thích neân ñaõ dôøi ñi nôi

khaùc, do ñoù, con coâ ñoäc ñau khoå laém, baïch Theá Toân! Con coâ ñoäc laém Thieän Theä. - OÂng ñöøng saàu naõo, Ta seõ laøm baïn vôùi oâng. Naøy Tyø-kheo! Haõy laáy y ñöa ñaây, Ta seõ giaët cho oâng. Khi aáy, A-nan baïch vôùi Phaät: - Ñeå ñaáy, thöa Theá Toân! Y cuûa Tyø-kheo beänh ñeå con giaët cho! - OÂng giaët y ñi, ñeå Ta xoái nöôùc. Theá roài, A-nan ñem ra giaët, Theá Toân xoái nöôùc. Khi giaët xong, thaày ñem ñi phôi naéng. Xong roài, A-nan boàng Tyø-kheo beänh ñaët treân choã ñaát troáng, lau chuøi phaân ueá, ñem giöôøng goái vaø caùc vaät baát tònh ra ngoaøi, röôùi nöôùc trong phoøng, queùt doïn saïch seõ, duøng gieû lau lau saøn nhaø, giaët giuõ giöôøng neäm, vaù laïi giöôøng daây, ñaët vaøo choã cuõ, taém röûa cho Tyø-kheo beänh, roài ñem thaày ñaët naèm laïi treân giöôøng. Khi aáy, Theá Toân duøng baøn tay meàm maïi, saéc vaøng oùng aùnh ñöôïc trang nghieâm baèng voâ löôïng coâng ñöùc xoa treân traùn Tyø-kheo, hoûi: - Côn ñau taêng hay giaûm? - Nhôø ôn Theá Toân duøng baøn tay ñaët treân traùn con, neân moïi noãi thoáng khoå ñeàu döùt heát. Baáy giôø, Theá Toân beøn tuøy thuaän thuyeát phaùp cho Tyø-kheo beänh khieán thaày sinh taâm hoan hyû. Roài Theá Toân tieáp tuïc thuyeát phaùp laøm cho thaày ñaït ñöôïc phaùp nhaõn thanh tònh. Sau khi Tyø-kheo khoûi beänh Theá Toân beøn ñi ñeán choã ñoâng ñuùc caùc Tyø-kheo, traûi toïa cuï ngoài, roài ñem söï vieäc treân trình baøy laïi ñaày ñuû vôùi caùc Tyø-kheo. Ñoaïn, Ngaøi hoûi thaày Tyø- kheo ôû phoøng beân caïnh laø ai. Vò aáy ñaùp: - Chính laø con ñaây, baïch Theá Toân!

Phaät lieàn noùi vôùi Tyø-kheo: - Nhöõng ngöôøi ñoàng phaïm haïnh vôùi caùc oâng bò ñau oám, caùc oâng khoâng saên soùc cho nhau thì ai saên soùc? Caùc oâng moãi ngöôøi ñeàu khaùc hoï, khaùc nhaø, vì nieàm tin maø boû nhaø xuaát gia, soáng khoâng nhaø, ñeàu cuøng moät hoï Sa-moân Thích töû, ñoàng tu phaïm haïnh, neáu khoâng saên soùc laãn nhau thì ai saên soùc? Naøy Tyø-kheo! Ví nhö con soâng Haèng, soâng Dieâu phuø na, Taùt-la, Ma heâ chaûy vaøo bieån lôùn, lieàn maát teân cuõ maø hôïp laïi thaønh moät vò, goïi laø bieån lôùn. Caùc oâng cuõng nhö vaäy. Ai naáy ñeàu boû hoï cuõ maø cuøng chung moät hoï Sa-moân Thích töû. Caùc oâng khoâng saên soùc cho nhau thì ai seõ saên soùc? Ví nhö caùc chuûng toäc Saùt-lôïi, Baø-la-moân, Pheä xaù, Thuû-ñaø-la, moãi ngöôøi ñeàu khaùc hoï, cuøng vaøo trong bieån lôùn thì ñöôïc goïi laø ngöôøi ñi buoân treân bieån. Cuõng nhö theá ñoù Tyø-kheo. Caùc oâng moãi ngöôøi ñeàu khaùc hoï, khaùc nhaø, vì nieàm tin, boû nhaø xuaát gia, soáng khoâng nhaø, ñeàu cuøng moät hoï Sa-moân Thích töû, neáu khoâng saên soùc laãn nhau thì ai saên soùc? Neáu Tyø-kheo beänh thì Hoøa thöôïng phaûi saên soùc. Neáu khoâng coù Hoøa thöôïng thì ñoàng Hoøa thöôïng phaûi saên soùc. Neáu ai khoâng saên soùc

thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu coù thaày giaùo thoï thì thaày giaùo thoï phaûi saên soùc. Neáu khoâng coù thaày giaùo thoï thì thaày giaùo thoï ñoàng haønh phaûi saên soùc. Neáu ai khoâng saên soùc thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu coù ngöôøi cuøng phoøng thì ngöôøi cuøng phoøng phaûi saên soùc. Neáu khoâng coù ngöôøi cuøng phoøng, thì ngöôøi ôû phoøng beân caïnh phaûi saên soùc. Neáu khoâng saên soùc thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu cuõng khoâng coù ngöôøi ôû phoøng beân caïnh thì Taêng phaûi sai ngöôøi chaêm soùc. Tuøy ngöôøi beänh caàn bao nhieâu ngöôøi thì phaûi sai baáy nhieâu. Neáu khoâng saên soùc thì taát caû Taêng ñeàu phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Naøy caùc Tyø-kheo! Caùc oâng haõy trôû veà saên soùc Tyø-kheo ôû phoøng beân caïnh mình. Theá roài, Phaät bieán hoùa moät Sa-di beänh ôû caùch Phaät khoâng xa, roài Ngaøi baûo: - Caùc oâng haõy saên soùc luoân caû Sa-di beänh aáy. Ñoù laø caùch phaït caùc oâng laøm phöôùc vaäy. Laïi nöõa, khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, noùi roäng nhö treân. Baáy giôø, coù hai Tyø-kheo ôû phöông Nam cuøng ñi ñeán thaêm vieáng Theá Toân. Khi ñi ñeán giöõa ñöôøng, moät Tyø-kheo laâm beänh, moät Tyø-kheo chôø ñôïi hai, ba ngaøy, beøn noùi vôùi Tyø-kheo beänh: - Toâi muoán ñi tröôùc, ñeán thaêm vieáng Theá Toân, thaày khoûi beänh roài seõ ñi sau. - Naøy Tröôûng laõo! Ñôïi toâi khoûi beänh roài haõy cuøng ñi. - Thöa Tröôûng laõo! Toâi khoâng gaëp Theá Toân ñaõ laâu ngaøy, ngöôõng moä nhö khaùt nöôùc khoâng theå ñôïi nhau ñöôïc nöõa, khi naøo khoûi beänh thaày seõ ñi sau. Theá roài, Tyø-kheo aáy ñi ñeán choã Theá Toân, cuùi ñaàu ñaûnh leã döôùi chaân, ñöùng haàu moät beân. Phaät bieát maø vaãn hoûi: - OÂng töø ñaâu ñeán? Tyø-kheo beøn ñem söï kieän treân baïch ñaày ñuû leân Theá Toân. Phaät khieån traùch: - Naøy Tyø-kheo! Ñoù laø vieäc aùc. Neáu coù Tyø-kheo loøng ñaày phoùng daät, löôøi bieáng khoâng chuyeân caàn, khoâng theå kieàm cheá caùc caên, dong ruoåi theo luïc duïc, duø ôû gaàn Ta maø chaúng thaáy Ta vaø Ta cuõng khoâng thaáy ngöôøi aáy. Traùi laïi, neáu coù Tyø-kheo kieàm cheá caùc caên, taâm khoâng phoùng daät, chuyeân nghó veà

ñaïo, thì duø caùch xa Ta vaãn thaáy ñöôïc Ta vaø Ta cuõng thaáy ngöôøi aáy. Taïi sao vaäy? Vì tuøy thuaän phaùp thaân cuûa Nhö Lai, phaù hoaïi caùc vieäc aùc, lìa boû tham duïc, tu taäp tòch tónh. Naøy Tyø-kheo! Cuøng xuaát gia tu phaïm haïnh, caùc oâng khoâng saên soùc laãn nhau thì ai saên soùc? OÂng haõy trôû laïi troâng nom vò Tyø-kheo beänh aáy. Laïi nöõa, khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, noùi roäng nhö treân. Baáy giôø, coù hai Tyø-kheo ôû nöôùc Baùt-la-chaân cuøng keát baïn ñi ñeán thaêm vieáng

Theá Toân. Khi ñeán thoân Ong, moät Tyø-kheo laâm beänh, vò Tyø-kheo kia ñôïi ñöôïc hai, ba ngaøy, roài noùi vôùi Tyø-kheo beänh: - Toâi muoán ñeán thaêm vieáng Ñöùc Theá Toân tröôùc khi naøo thaày khoûi beänh roài seõ ñeán sau. - Naøy Tröôûng laõo! Ñôïi toâi khoûi beänh roài cuøng ñi luoân. - Thöa Tröôûng laõo! Toâi khoâng gaëp Theá Toân ñaõ laâu ngaøy, ngöôõng moä nhö khaùt nöôùc, khoâng theå ñôïi nhau ñöôïc nöõa. - Neáu thaày nhaát quyeát muoán ñi, vaäy haõy vì toâi nhaén giuøm cö só Chaát-ñeá-lôïi. Theá roài, thaày beøn ñi ñeán choã cö só, noùi: - Naøy laõo tröôïng! Hai chuùng toâi töø xa ñeán, muoán vieáng thaêm Phaät, nhöng nay moät ngöôøi laâm beänh, phaûi taïm thôøi ôû laïi ñaây, xin laõo tröôïng chaêm soùc giuùp giuøm toâi. Toâi muoán ñi tröôùc ñeán vaán an Theá Toân. - Thöa Toân giaû! Neân ôû laïi chaêm soùc nhau, khi khoûi beänh roài cuøng ñi luoân. - Naøy cö só! Khoâng theå ñöôïc. Toâi khoâng gaëp Phaät ñaõ laâu ngaøy, troâng mong nhö ngöôøi khaùt nöôùc. - Toân giaû coù ñeán ñoù thì Theá Toân cuõng baûo thaày trôû laïi, chæ uoång coâng nhoïc söùc maø thoâi. Tyø-kheo vaãn nhaát quyeát ñi ñeán choã Phaät, cuùi ñaàu ñaûnh leã döôùi chaân, roài ñöùng haàu moät beân. Phaät bieát maø vaãn hoûi: - OÂng töø ñaâu ñeán? Tyø-kheo beøn ñem söï vieäc keå treân trình baøy ñaày ñuû vôùi Theá Toân. Phaät khieån traùch: - Naøy Tyø-kheo! Ñoù laø vieäc aùc. Caùc oâng ñeàu laø nhöõng ngöôøi khaùc hoï, vì coù loøng tin boû nhaø xuaát gia soáng khoâng nhaø, cuøng laø hoï Thích, luùc ñau oám khoâng saên soùc nhau thì ai saên soùc? OÂng haõy trôû laïi saên soùc cho Tyø-kheo beänh aáy. Laïi nöõa, khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, noùi roäng nhö treân. Baáy giôø, coù moät Tyø-kheo töø phöông Baéc ñeán, muoán thaêm vieáng Theá Toân nhöng nghe noùi beân ñöôøng coù Tyø-kheo bò beänh, beøn suy nghó: “Ñöùc Theá Toân cheá giôùi heã gaëp ngöôøi beänh thì phaûi chaêm soùc. Neáu ta gaëp ngöôøi aáy thì khoâng theå boû ñi”. Nghó theá, thaày beøn quay laïi ñi con ñöôøng khaùc ñeán choã Theá Toân, roài cuùi ñaàu ñaûnh leã döôùi chaân, ñöùng haàu moät beân. Phaät bieát nhöng vaãn hoûi: - OÂng töø ñaâu ñeán? - Baïch Theá Toân! Con töø phöông Baéc ñeán. - Ñi ñeán baèng con ñöôøng naøo? - Ñi ñeán töø con ñöôøng moã. - Vì lyù do gì maø boû con ñöôøng chính ñeå ñi con ñöôøng voøng vo? - Thaày beøn ñem söï vieäc keå treân baïch ñaày ñuû leân Theá Toân. Phaät

lieàn khieån traùch: - Naøy Tyø-kheo! Ñoù laø vieäc aùc v.v... (cho ñeán): OÂng haõy trôû laïi chaêm soùc cho Tyø-kheo beänh.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.